

"Meselâ, rüyada bir saat zarfında bir senenin geçtiğini ve pek çok işler görüldüğünü görüyorsun. Eğer o saatte o işlere bedel Kur'ân okumuş olsaydın, birkaç hatim okumuş olurdun. Bu hâlet evliya için hâlet-i yakazada inkişaf eder. Zaman inbisat..." İzah?

Bu konu "**bast-ı zaman**" ile ilgilidir. **Bast-ı zaman** kelime olarak **zamanı ve kayıtlarını ortadan kaldırmak ve zamanı genişletmek** anlamlarına geliyor. **Istilahta ise, çok uzun bir zamanı pek kısa olarak görmek ve yaşamak** demektir.

Mesela, Kur'an-ı Kerim'de beyan edilen "**Ashab-ı Kehf**" mağarada üç yüz dokuz sene kaldıkları hâlde, kendileri yarım gün veya bir gün kadar kaldıklarını söylemişlerdir.

Bunun dışında bazı evliyalar bir dakika içinde Kur'an-ı Kerim'i hatmetmişler. Bir günde yapılacak işi bir saatte yapan veliler olmuştur.

Mi'raç mucizesi bu hususta verilecek en büyük ve güzel bir örnektir. Peygamber Efendimiz (asm) birkaç dakikada mi'raç hadisesini yaşayıp gelmiştir. Sıradan insanlar bu hâli rüya yolu ile yaşıyorlar. Bir iki dakikalık rüyada birkaç günlük hadiselerin görünmesi buna kati bir delildir.

Bilim adamları **en uzun rüyanın sekiz on dakikayı geçmediğini** ifade ediyorlar. Oysa her insan rüyasında çok geniş ve uzun maceralar yaşıyorlar. O maceraların beş on dakikaya sığışması mümkün değildir. Demek rüya bir **bast-ı zaman** örneğidir.

Normal insanın rüya aracılığı ile mazhar olduğu duruma, evliyalar uyanırken de mazhar olmuşlar ve oluyorlar.

Rüya, bast-ı zamanın rasyonel bir şey olduğunu ispatlıyor.